

"Azamet ve kibriya lüzumlu bir perdedir." cümlesini açıklar mısınız?

Cenab-ı Hak sınırlarını bilmediğimiz çok geniş bir alem yaratmış. İdare ve tedvirini yapıyor. Şimdi zerrelere kürelere, mahlukatın her şeyini bilen ve ihata eden, bütünün ihtiyacını gören, her şeyin anahtarı yanında ve dizginleri elinde olan, her şeyin yanında hazır ve nazır olduğu halde mekandan münezzehe olan, her şeyi bizzat ve muinsiz idare eden, her şeye her şeyden daha yakın olduğu halde, mahiyeti itibarıyla her şeyden nihayetsiz uzak olan, biri yaratmakla bütününü yaratmak arasında kudretine göre farklılık olmayan, her şeyi gören, bilen, işiten ve ihmal etmeden bütününün imdadına bir anda yetişen, sevk ve idarede yakın uzak farkı olmayan vs. gibi: Uluhiyete taalluk eden meseleler mukayyet akıllar ile tartılamayacağından, ancak kibriya ve azamete havale edilir.

"Allahü ekber" diyerek hayret ateşi söndürülür.

Bu cihette izahından ve idrakinden aciz kaldığımız mezkur hakikatler kibriya ve azamete havale edilir. Uluhiyete taalluk eden muhtemel yanlışlıklardan ve eksikliklerden, azamet ve kibriya perde olarak uluhiyetin hakikati muhafaza edilir.

Ayrıca ehli küfrün ve ehli dalaletin itikad ettikleri yanlışlıklardan, sapkınlıklardan, fikirlerden ve iddialardan Cenab-ı Hakk'ın zat, sıfat ve esması azamet ve kibriya perdesiyle muhafaza olunur. Bunlar fikir ve inanç açılarından. Yoksa ehli dalaletin boş kafalarına yerleştirdikleri, tabiat ve materyalist fikirlerin hakikatte Cenab-ı Hakk'ın şanına bir zararı yoktur.

Bediüzzaman hazretleri konuyu Mesnevî-i Nuriye kitabının başında şu şekilde özetlemektedir.

"Hazret-i Azrail Aleyhisselâm, Cenab-ı Hakka demiş ki: 'Kabz-ı ervahtan vazifesinde Senin ibâdın benden şekva edecekler. Benden küsecekler.' Cenab-ı Hak, lisan-ı hikmetle ona demiş ki: 'Seninle ibâdımın ortasında musibetler, hastalıklar perdesini bırakacağım. Tâ şekvaları onlara gidip sana küsmesinler.' Evet, nasıl ki hastalıklar perdedir, ecelde tevehhüm olunan fenalıklara mercidirler. Ve kabz-ı ervahta hakikî olarak hikmet ve güzellik, Hazret-i Azrail Aleyhisselâm'ın vazifesine mütealliktir. Öyle de Hazret-i Azrail Aleyhisselâm da bir perdedir. Kabz-ı ervahta zahiren merhametsiz görünen ve rahmetin kemaline münasip düşmeyen bazı hâlâta merci olmak için o memuriyete bir nâzır ve kudret-i ilâhiyyeye bir perdedir. Evet, izzet ve azamet ister ki, esbab perdedar-ı dest-i kudret ola aklın nazarında. Tevhid ve celâl ister ki, esbab ellerini çeksinler tesir-i hakikîden." (1)

(1) bk. [Mesnevî-i Nuriye, Lem'alar.](#)